

Polskie inwestycje bezpośrednie za granicą w 2023 roku

W niniejszym opracowaniu dane na temat polskich inwestycji zagranicznych za granicą są prezentowane według zasady kierunkowości tj. sprawowania kontroli nad inwestycją. Skutkuje to brakiem bezpośredniej porównywalności z danymi o inwestycjach bezpośrednich w bilansie płatniczym i międzynarodowej pozycji inwestycyjnej prezentowanymi w podziale na aktywa i pasywa.

Dane o polskich inwestycjach bezpośrednich za granicą od 2011 roku zostały zrewidowane, co jest związane z cykliczną rewizją szeregów czasowych mająca na celu opracowanie oraz dostarczenie użytkownikom spójnych i porównywalnych danych. W ramach rewizji w danych o inwestycjach bezpośrednich uwzględniono, poza dotychczas wykorzystywanymi, nowe, dodatkowe źródła danych o inwestycjach w nieruchomości oraz dochody z nieruchomości mieszkaniowych i komercyjnych zlokalizowanych za granicą, a będących w posiadaniu rezydentów.

1. Stan należności z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą

Na koniec 2023 roku należności z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą wyniosły 155,8 mld zł. Składały się na nie należności z tytułu akcji i innych form udziałów kapitałowych w wysokości 117,8 mld zł oraz z tytułu dłużnych instrumentów finansowych w kwocie 38,0 mld zł. Wzrost wartości polskich inwestycji bezpośrednich za granicą o 13,8 mld zł miał swoje źródło w wyższym niż w 2022 roku zaangażowaniu polskich inwestorów bezpośrednich zarówno w akcje i inne formy udziałów kapitałowych, jak i należności z tytułu instrumentów dłużnych.

Na koniec 2023 roku najwyższe stany należności z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą odnotowano wobec podmiotów w Luksemburgu (23,6 mld zł) i w Czechach (18,3 mld zł). Podmioty z Luksemburga są bezpośrednimi właścicielami inwestycji ulokowanych w innych krajach, natomiast w przypadku Czech są to inwestycje bez pośrednictwa podmiotów specjalnego przeznaczenia, wynikające z jednostkowych transakcji o dużych wartościach.

Podobnie jak w latach poprzednich, obserwujemy ujemny stan polskich inwestycji bezpośrednich w Szwecji. Wynika to z wykorzystania, choć z roku na rok w coraz mniejszym stopniu, podmiotów bezpośredniego inwestowania w tym kraju do pozyskiwania kapitału z zagranicy, w celu pożyczania uzyskanych w ten sposób środków spółkom

„matkom” w Polsce. W efekcie stan polskich inwestycji bezpośrednich w Szwecji w 2023 roku wyniósł -0,9 mld zł.

Tabela 1. Stan należności z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą na koniec roku w latach 2019 – 2023 (w mln zł)

Rok	Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	Dłużne instrumenty finansowe	Ogółem
2019	77 295	18 216	95 511
2020	77 654	22 492	100 146
2021	89 361	23 549	112 911
2022	111 445	30 623	142 068
2023	117 809	38 038	155 847

Taki sposób inwestowania za granicą, podobnie jak w ubiegłym roku, przełożył się na istotny udział inwestycji lokowanych w zagraniczne podmioty specjalnego przeznaczenia, klasyfikowane w ramach działalności finansowej oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej. Wartość inwestycji w tych dwóch sekcjach łącznie na koniec 2023 roku wynosiła 49,2 mld zł.

Wykorzystanie podmiotów specjalnego przeznaczenia do finansowania podmiotów krajowych zaburza strukturę branżową polskich inwestycji bezpośrednich za granicą. Według danych pozyskanych zgodnie z metodyką liczenia inwestycji bezpośrednich wartość polskich inwestycji za granicą w obszarze przetwórstwa przemysłowego wyniosła na koniec 2023 roku 37,6 mld zł. Należy także odnotować inwestycje polskich inwestorów bezpośrednich w handlu (30,4 mld zł) oraz w górnictwie i wydobywaniu (12,0 mld zł).

2. Transakcje z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą

W 2023 roku odpływ kapitału z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą wyniósł 35,2 mld zł. W strukturze tego odpływu przeważały transakcje w formie akcji i innych form udziałów kapitałowych na kwotę 13,6 mld zł. Saldo transakcji powiększało również odpływ kapitału w formie instrumentów dłużnych (11,0 mld zł) oraz reinwestowane zyski (10,5 mld zł).

Największe transakcje polskich rezydentów z tytułu inwestycji bezpośrednich za granicą miały miejsce w Republice Czeskiej (4,2 mld zł), Norwegii (4,1 mld zł), Rumunii (3,8 mld zł), Szwecji (3,4 mld zł) oraz w Luksemburgu (2,2 mld zł).

Tabela 2. Transakcje z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą w latach 2019 – 2023 (w mln zł)

Rok	Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	Reinwestycje zysków	Dłużne instrumenty finansowe	Ogółem
2019	-7 809	5 757	9 342	7 290
2020	-239	1 565	2 109	3 435
2021	1 067	12 296	-871	12 492
2022	5 076	25 162	-1 529	28 709
2023	13 633	10 520	11 084	35 237

W 2023 roku transakcje z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich dotyczyły przede wszystkim zagranicznych podmiotów bezpośredniego inwestowania związanych z handlem hurtowym i detalicznym (10,9 mln zł), przetwórstwem przemysłowym (8,7 mld zł), górnictwem i wydobywaniem (3,5 mld zł) oraz działalnością finansową i ubezpieczeniową (3,2 mld zł).

3. Dochody polskich inwestorów bezpośrednich

Dochody polskich inwestorów bezpośrednich z tytułu inwestycji bezpośrednich za granicą w 2023 roku wyniosły 15,5 mld zł, na co wpłynęły reinwestowane zyski w wysokości 10,5 mld zł oraz zadeklarowane dywidendy w wysokości 3,8 mld zł. Dochody z z tytułu dłużnych instrumentów finansowych (odsetek) zamknęły się w kwocie 1,1 mld zł.

Tabela 3. Dochody z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą w latach 2019 – 2023 (w mln zł)

Rok	Dywidendy	Reinwestowane zyski	Dłużne instrumenty finansowe (odsetki)	Ogółem
2019	2 734	5 757	632	9 123
2020	2 664	1 565	973	5 202
2021	2 500	12 296	929	15 725
2022	3 396	25 162	1 019	29 577
2023	3 804	10 520	1 132	15 456